

BIJLAGE – Overzicht uitspraak van het gerechtshof Den Haag over de asielopvang

Ter aanvulling op brief VWN t.b.v. commissiedebat vreemdelingen- en asielbeleid 30 maart 2023

Wat constateert het Hof?

- De noodopvang en de crisisnoodopvang voldoet op tal van punten niet aan de minimale eisen. (1.6)
- De Staat heeft de opvangcrisis zelf veroorzaakt en kan zich daarom niet op een uitzonderingspositie beroepen. Dit betekent dat de Staat zo snel mogelijk opvang moet bieden conform de normale standaarden. (9.8)
- De opvangomstandigheden garanderen de fysieke en geestelijke gezondheid van asielzoekers niet, in het bijzonder die van kwetsbaren zoals kinderen. (10.5)
- Er is sprake van onvoldoende geschikte slaapplekken en speciale voorzieningen voor- en onvoldoende begeleiding van alleenstaande minderjarigen in Ter Apel. (12.4)
- Ontheemden uit Oekraïne en reguliere asielzoekers worden ongelijk behandeld. (17.11 en 17.12)
De opvang van de eerste groep is in de regel beter van kwaliteit dan die voor reguliere asielzoekers. Dat onderscheid is onrechtmatig. (7.14)

Wat moet er volgens het Hof gebeuren?

Het Hof heeft de meeste onderdelen van de eerdere uitspraak van de rechtbank in stand gehouden. Onderstaande bevelen gelden per direct, omdat de termijnen die ervoor stonden inmiddels zijn verstreken. Op deze punten krijgen de Staat en het COA dus geen uitstel meer:

- Minderjarige asielzoekers moeten binnen drie maanden na de asielaanvraag toegang krijgen tot onderwijs. Als de Staat aannemelijk maakt dat dit door een lerarentekort nog niet is gelukt dan moet de Staat zich inspannen om alsnog toegang tot onderwijs te geven. (15.8)
- Alle asielzoekers en statushouders in de noodopvang moeten toegang krijgen tot noodzakelijke gezondheidszorg. (10.15)
- Kwetsbare asielzoekers mogen niet in de noodopvang of de crisisnoodopvang worden geplaatst, tenzij daar aan hun specifieke behoeften kan worden voldaan. (11.8)
- Asielzoekers in de crisisnoodopvang hebben recht op leefgeld. (10.10)
- De Staat en het COA moeten hun uiterste best doen om ervoor te zorgen dat asielzoekers medisch worden gescreend voor ze vanuit Ter Apel naar een (crisis)noodopvang worden overgeplaatst. Als dat niet lukt moet dat alsnog zo snel mogelijk gebeuren vanuit de (crisis)noodopvang. (13.8)
- Er moeten speelvoorzieningen en dagactiviteiten komen voor minderjarige asielzoekers. (10.12)
- Alle asielzoekers die zich melden in Ter Apel of bij een ander aanmeldcentrum moeten worden voorzien van een overdekte slaapplek, eten, water en toegang tot schoon sanitair. (14.4)

Het Hof voegt het volgende toe aan de eerdere uitspraak:

- De veroordelingen gelden vanaf nu niet alleen voor asielzoekers die op 6 oktober in de opvang verbleven, maar blijven ook gelden voor alle asielzoekers die in de toekomst een asielverzoek doen. (16.2)
- De ongelijke behandeling van ontheemden uit Oekraïne en reguliere asielzoekers moet worden opgeheven. Hoe de Staat en het COA dat doen laat het Hof aan hen. (17.15-17.17)

Op twee punten geeft het Hof, anders dan de voorzieningenrechter, geen concrete termijn om aan de verplichtingen te voldoen:

- Het Hof oordeelt dat de leefomstandigheden in de noodopvang en de crisisnoodopvang nu niet aan de minimale eisen voldoen. Het gaat dan om zaken als privacy, eisen aan de slaapruidtes en voldoende schone sanitaire voorzieningen (10.5). De Staat en het COA moeten er dus voor zorgen dat die opvang zo snel mogelijk weer aan de minimale eisen voldoet. Het Hof spreekt het vertrouwen uit dat de Staat alles doet om de opvang zo snel mogelijk te verbeteren. Ook zegt het Hof niet te kunnen beoordelen op welke concrete termijn dit kan. Daarom is de termijn van negen maanden uit de uitspraak van de voorzieningenrechter bij dit punt komen te vervallen. (15.4-15.7)
- Hetzelfde geldt voor het gebod om maximaal 55 alleenstaande minderjarige vluchtelingen hoogstens vijf dagen in Ter Apel op te vangen. De voorzieningenrechter gaf hier eerder een termijn van twee weken voor. Die termijn vervalt ook. Het Hof oordeelt wel dat deze opvang voor alleenstaande minderjarigen niet aan de wettelijke eisen voldoet (12.4). Ook dit moet dus zo snel mogelijk worden verbeterd.